

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvenredne nedelje in praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti: Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA STEV. 23.

DRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

TELEFON STEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifi.

Pisnim vprašanjem naj se priloži ~~zastavica~~ za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 18.332.

Izključitev Trockega.

Ko je bil Trocki na višku moči, ko je od njega vodena rdeča armada premagala čete Judenica in Wrangla, ko je zmaga Kolčaka in Denikina, tedaj so mnogi nazivali Trockega sovjetskega Napoleona. In mnogo znakov je tudi v resnici bilo, da bo Trocki tisti mož, ki bo zanesel plodove boljševiške revolucije v svet in se proslavil kot oni genij, ki je iz kaosa revolucije ustvaril novo rusko državo.

Po izključitvi Trockega iz komunistične stranke je postalo jasno, da ni bila Trockemu usojena vloga Napoleona. Niti ni mogla biti. Na bajonetih Napoleonove vojske se je narodom svetlikala svoboda in kamor so prišli zmagoviti prapori velikega Korzikana, tja je prišel napredek. Naj je bil tudi Napoleon neomejeni diktator, vendar je predstavljal njegov vladarski princip nekaj boljšega in zato je bil udaren in ekspanziven in zato je moral osvajati. Na boljševiških bajonetih pa se ni svetila ne svoboda in ne napredek in zato se je svet hermetično zaprl proti tem bajonetom in ko je poljski narod v heroičnem podvigu odbil napad rdečih čet, je bilo tudi konec napoleonskih sanj boljševiške revolucije.

A maščevala se je še druga stvar. V mrzlici navdušenja so mislili boljševiki, da grade, ko rušijo slepo vse, kar jim pride pod roko. Mislili so, da je fanatizem uničevanja glavna sila njih novega evangelija, a le prehitro se je izkazalo, da je bila to usodna napaka. Rusija je propala, gospodarstvo je umiralo in prišel je glad, da so bile vse teorije o komunističnem gospodarstvu vržene ob tla. Ni preostalo nič drugega, ko da so komunistični prvaki začeli obnavljati stare vrednote in dvigati rusko gospodarstvo. Velike fraze, sijajni govori so se morali umakniti tihiemu in skromnemu delu. Doba slave je minila, prišla je doba dela in tako se je mesto Trockega pojavil — Stalin.

Trocki je bil ogenj boljševistične revolucije. Bil je od vseh najsijajnejši govornik, velikopotezen in odličen organizator, ki ni znal organizirati samo rdeče armade, temveč tudi sovjetske železnice in sovjetsko prehrano. Toda bil je mož revolucijske misli, ki je vedno drvel naprej, ki ni bil nikdar miren, ki je bil živa personifikacija revolucionarnega ognja.

Nastopila pa je doba, ko je bil potreben le tih organizator, ki je zbiral razbite sile in ki je polagoma tudi za boljševiško revolucijo uvajal zakone evolucije. Lenin je z NEPom položil prve temelje te nove politike, njegov glavni pomočnik pa je bil tedaj Stalin. In ta je poznal položaj in spoznal je nove potrebe ter neslišno si prisvajal vaje v roke.

Ko je umrl Lenin, je izgledalo, ko da pride sedaj ura Trockega, poleg Lenina gotovo najmočnejšega moža boljševiške revolucije. Ali ravno zato, ker je bil Trocki premočan, ni prišla njegova ura. Premočni lahko postanejo gospodarji in zato je moč prešla v roke Stalina, ki se ga tedaj ni nihče bal. Ali tihe vode so globoke vode in ko je Stalin prišel enkrat na oblast, je ni več izpuštil, temveč je oblast s svojimi Georgijci utrdil tako, da je mogel udariti celo Trockega.

In to se je tudi zgodilo in na povelje Stalina je bil Trocki izključen iz stranke, ki bi bila brez njega že davno pohojena od čet protirevolucionarjev. Ni v tej konstataciji niti tragike, temveč samo logičen razvoj dogodkov.

Kajti oktobrska revolucija je prišla v fazo ko je revolucionarni ogenj samo ovi-
ra h konsolidaciji. Zato tudi ni mesta za radikalnega Trockega, ki še sanja o sve-

rancija bo posredovala med Italijo in Jugoslavijo.

Pariz, 17. nov. »Petit Parisien« se bavi z vsebino nekega članka lista »Corriere della Sera«, v katerem ta pletira za italijansko-francosko zблиžanje in piše, da je poslala s podpisom jugoslovansko-francoskega pakta politika zблиžanja med vsemi sosedi Francije aktualna. Nihče, tudi ne Jugoslavija, ni nasproten zблиžanju z Italijo. Odnosaji med Rimom in Beogradom

res niso dobri, a Francija in njena zaveznica Jugoslavija bosla storili vse, da se ti odnosaji izgladijo. Ni pa dovolj, da se intervenira samo v Beogradu, ampak je treba tudi intervencije v Rimu, da se odstrani napetost med Italijo in Jugoslavijo. Francija je poklicana storiti vse, kar je treba, da odnosaji Italije z njenimi vzhodnimi in zapadnimi sosedi postanejo korektni.

Vukičevićeve priprave za kongres radikalne stranke

Beograd, 17. novembra. Kakor se doznava iz dobro poučenih krogov, dela sedaj predsednik vlade Velja Vukičević na tem, da uredi prilike v organizaciji radikalne stranke v državi. V to svrhu je poslal na razne strani svoje emisarje, ki naj vplivajo na odbore radikalne stranke, da se ti orientirajo v pravcu one

politike, ki ji je danes na čelu Velja Vukičević.

Sele tedaj, ko se uredi v radikalnih organizacijah prilike, se bo načelo vprašanje o kongresu radikalne stranke in izvolitvi novega strankinega vodstva in o volitvi novih strankinih odborov.

ANKETNA KOMISIJA ZAHTEVA PODALJŠANJE ROKA.

Sarajevo, 17. nov. Sinoči so odpo-
lovali člani ankete komisije narodne skupščine, ki naj preišče volilne nepravilnosti v sarajevskem in bihačkem okrožju za časa zadnjih volitev. Odpo-
tovali so vsi člani pod vodstvom pred-
sednika komisije dr. Behmena. Sedaj
bodo delali v bihačkem okrožju, odko-
der naj bi se vrnil v Beograd.

Trdi se pa, da bo moral anketni od-
bor zahtevati podaljšanje roka, ki mu
ga je določila narodna skupščina, ker
sicer ne bo mogel pravočasno izvršiti
svojega dela. Vse to pa je zavisno od
tega, v kakem tempu bo šla preiskava
v bihačkem okrožju od rok.

RIMSKI STUDENTJE PROTESTIRAJO PROTI FRANCOSKO-JUGOSLOVAN- SKEMU PAKTU.

Rim, 17. nov. Včeraj popoldne so
študenti rimskega vseučilišča priredili
demonstracije proti Jugoslaviji in Fran-
ciji. Skušali so v sklenjeni povorki pro-
dreti do jugoslovanskega in francoskega
poslaništva. Padali so vzkliki proti
obema državama in narodoma.

Policija je prišla demonstrantom na-
sproti in jih pozvala, naj se takoj raz-
idejo, kar so ti tudi storili.

Sinočni iisli naglašajo disciplino
rimske študentov in pravijo, da je bila
to reakcija na protitalijanske demon-
stracije, ki so se vršile te dni v Jugos-
laviji. To je dokaz, na kako veliki vi-
šini stoji patriotizem italijanske omladi-
ne, ki bo nastopila proti vsakemu sramo-
tenju in nasilju. Za rimskimi študenti
stojijo študenti cele Italije in ves ita-
lijanski narod. (Besede in fraze so zla-
sti v Italiji silno poceni. Op, ured.)

GUVERNER ČEHOSLOVAŠKE NAROD- NE BANKE V BEOGRADU.

Beograd, 17. novembra. Sinoči je bila
prirejena na čehoslovaškem poslaništvu
večerja na čast guvernerja čehoslovaške
Narodne banke Pospíšila. Te večerje se
je udeležil tudi Velja Vukičević.

Pospíšil je bil včeraj na kolodvoru, da
pričaka prihod dr. Marinkovića in je pri
tej priliki rekel o svojem potovanju, da

točni revoluciji in o revolucionarni sili
delavca. Mesto revolucionarnega delavca
stopa na plan konstruktiven in prav nič
ne revolucionaren kmet in v njegove ro-
ke prihaja vedno bolj odločitev o nadalj-
nem razvoju Rusije.

Ruska revolucija se bliža svojemu
koncu in zato je bil ugasnjen ogenj revo-
lucije in zato se je moral Trocki umak-
niti Stalinu.

ne gre za nikako posojilo, ampak da je
njegovo potovanje samo informativnega
značaja. Razen predsednika vlade je po-
setil tudi upravitelja Narodne banke.
Pospíšil se je zanimal za delo in orga-
nizacijo naše emisijske banke. Ta poset
je trajal celo uro. Sinoči je Pospíšil od-
potoval v Sofijo.

ŽELEZNISKA KONFERENCA V OPATIJI.

Opalija, 17. nov. Železniška konfe-
renca, na kateri so zastopane vse dr-
žave osrednje Evrope, je razdeljena na
tri sekcije in podsekcije, in sicer na že-
lezniško-carinsko, sanitetno in poli-
cijsko.

Včeraj se je sestala carinsko-želez-
niška sekcija, na kateri je bil izvoljen
za predsednika Vlado Marković, po-
močnik ministra za promet. Vse carin-
ske delegacije so na tej konferenci
predložile obrazložitve o dosedanjem
carinskem postopanju in o uvozu, izvo-
zu in tranzitu. Sprejel je bil predlog, da
predloži vsak delegat zastopane drža-
ve pismen elaborat o postopanju pri
tranzitu blaga.

Popoldne je konferenca nadaljevala
svoje delo in je ob tej priliki 7 delega-
tov predložilo zahtevane elaborate, o
katerih se je razvila diskusija. Plenar-
na seja se bo vršila jutri.

VIHARNA SEJA ANGLEŠKEGA PAR- LAMENTA.

London, 17. nov. V spodnji zbornici
je Macdonald načel diskusijo o zunanji
težki situaciji v premogovni industriji
in zahteval, da vlada takoj izvede ak-
cijo glede reorganizacije premogovni-
kov in glede ureditve vprašanja nezapo-
slenosti.

Na to je hotel odgovoriti Lister, pred-
sednik delovnega urada. Ko pa so la-
buristi zahtevali, da hočejo videti in
slišati Baldwin, je nastal tak krik in
vik, da se je morala seja za eno uro
prekiniti. Ko se je seja nadaljevala, je
zopet hotel govoriti Lister, a opozicija
ga je sprejela z najgorčnejšimi pro-
testi. H koncu je bila seja odgodena na
danes.

Člani obeh strank pa so še ostali v
dvorani in obmelavali drug drugega z
žalitvami in psovkami. Tudi Baldwin je
ostal še nekoliko minut, a ko je odšel,
so ga laburisti izžvižgali.

TELEFONSKI PROMET MED DUNA- JEM IN LONDONOM OTVORJEN.

Dunaj, 17. nov. Včeraj je bil odprt
telefonski promet med Dunajem in Lon-
donom. Edinica govora velja 18 zlatih
frankov.

Trocki nadaljuje boj.

Kovno, 17. nov. Dasi sla Trocki in
Zinovjev izključena iz stranke, vendar
opozicija živahno nadaljuje svojo ak-
cijo. Beloruski sovjet je pozval vodstvo
stranke, da naj začne najosrejšo bor-
bo proti opoziciji.

Varšava, 17. nov. Tu se je razširila
vest, da je Trocki res umorjen. Iz Mo-
skve pa prihajajo zopet kategorični de-
manliji.

ŠELE V VINKOVCIH SE JE SESTAL MARINKOVIĆ Z BODREROM.

Beograd, 17. novembra. Kakor se do-
znava, se italijanski poslanik Bodrero, ki
je prispel včeraj obehem z Marinkovi-
ćem, do Vinkovcev vobče ni sestal z Ma-
rinkovićem. Šele, ko je vlak zapustil po-
stajo Vinkovci, je šel Marinković s šefom
svojega kabineta Pelivanovićem v va-
gonsko restavracijo na kosilo. Ko je Ma-
rinković pokosil v vagoni restavraciji,
je prišel k njemu Bodrero, se z njim ro-
koval in izmenjal par besed.

Na kolodvoru v Beogradu je osobje ita-
lijanskega poslaništva pričakovalo Bo-
drera in je vzbudilo pozornost to, da ni-
hče od osobja italijanskega poslaništva
ni prišel ne k našim in ne k inozemskim
diplomatam, ki so pričakovali Marinko-
vića. Opazilo se je tudi, da se je pred
prihodom Marinkovića minister dr. Spa-
ho nekaj časa razgovarjal z dosedanjim
turškim poslanikom Higmend begom. Na-
to je imel dr. Spaho krajši razgovor s
francoskim poslanikom Dardom.

MARX IN STRESEMANN ODPOTO- VALA Z DUNAJA.

Dunaj, 17. nov. Predsinočnjim je od-
potoval odtod dr. Stresemann, a včeraj
ob 11. in pol dr. Marx.

ČEHI ZAHTEVAJO PROGLASITEV BOJKOTA NAD DUNAJSKIM NOGO- METOM.

Praga, 17. novembra. Izvrševalni od-
bor češkoslovaške nogometne zveze se
bo sestel v petek, da razpravlja o dogo-
dkih na Dunaju o priliki finala za srednje-
evropski pokal. »Češke Slovo« izjavlja,
da bo zveza v interesu osebne varnosti
igralcev in svojih delegatov absolutno
zahtevala, da se za leto 1928 proglasi
bojkot nad vsemi dunajskimi klubi in
igralci. Ako pokalna komisija ne bo
sprejela tega predloga, potem bo češko-
slovaško moštvo nehalo sodelovati v let-
ni konkurenci za srednjeevropski pokal.

ČEHOSLOVAŠKI SPORTNIKI BODO PRETRGALI VSE ZVEZE Z MADJAR- SKIMI.

Praga, 17. nov. List »Večer« prinaša
članek, v katerem pravi, da stojimo pred
prekinitvijo češkoslovaško - madjarskih
sportnih odnosov.

O priliki tridesetletnice ustanovitve no-
gometne zveze je poslala madjarska zve-
za častne plakete vsem tistim društvom,
s katerimi je v zvezi. Te plakete pa ima-
jo irendentistično vsebino. Češkoslovaška
nogometna zveza je sklenila, da te pla-
kete vrne. Sedaj pa Madjari pretijo, da
bodo, ako se to zgodi, prekinili vse
sportne stike s Češkoslovaško v vseh
panogah.

ZMAGA CAPABLANCE.

Buenos Aires, 17. nov. 29. partija se
je po 70. potezi končala z zmago Ca-
pablance. Sedaj je stanje 4:3 v korist
Aljehina, 22 partij pa je bilo remis.

Sahovski klub demantira vesti, da
naj bi se igra Aljehin-Capablanca pre-
nesla v Newyork ali Evropo. Klub iz-
javlja, da ima še toliko gmočnih sred-
stev, da lahko vzdrži igro cela dva me-
seca.

Izključena voditelja opozicije.

Trocki in Zinovjev.

Zakaj sta bila izključena Trocki in Zinovjev

Stalin je izvršil svoj odločilni udarec in centralna komisija ter centralni komite komunistične stranke sta izključila Trockega in Zinovjeva iz komunistične stranke.

Obenem pa je bila izrečena obsodba tudi nad pristaši obeh opozicijskih voditeljev. Kamenjev, Rakovski, Smilga, Jevdohimov in Adejev so izključeni iz centralnega komiteja, Muralov, Bahajov, Mloski, Peterson, Solovjev in Lisdin pa iz centralne komisije. Radek pa je dobil opomin. Če morejo vsi ti še ostati člani komunistične stranke, o tem naj odloči strankin kongres, ki se sestane v decembru.

Za Trockega in Zinovjeva pa je bila mogoča samo izključitev iz stranke, ker sta bila glavna voditelja stranki sovražnega delovanja. Oba sta vodila sovjetski vladi tako sovražno akcijo, da je bila diktatura proletariata že resno ogrožena.

Sklep njune izključitve omenja, da sta oba odgovorila na zahtevo, da prenehata s svojim nelegalnim delovanjem s tem, da sta demonstrativno zapustila dvorano. Eno uro kasneje pa sta poslala pismeno izjavo, ki pomenja dejansko odklonitev te zahteve. Sklep komisije omenja dalje, da sta imela oba opozicijska voditelja pred sestankom kongresa možnost, da v listih in javno brnita svoje nazore, toda mesto tega sta oba pričela osnovati raje nelegalne organizacije in pričela na nelegalnih in javnih zborovanjih govoriti proti komunistični stranki in sovjetski vladi. Sklep navaja celo vrsto takih nastopov in zlasti graja, da sta oba voditelja, mesto da bi na proslavi desetletnice govorila z Leninovega mavzoleja močiči, skušala organizirati poulične demonstracije proti sovjelom. Nadalje sta razdeljevala stranki sovražne letake in apelirala na sovjetom in komunistični stranki sovražne elemente. Ne samo to! Zasedla sta s silo sovjetske prostore, odstranila sovjetskega komandanta in postavila oboroženo silo, s čemur sta prekoračila pravne norme sovjeto in odkrito postala

Stalin je uverjen v svojo zmago.

Moskovski listi objavljajo interview, ki ga je dal Stalin tujim dopisnikom. Na vprašanje zakaj da sovjetska unija ne sodeluje v delu Zveze narodov, je odgovoril Stalin, da sovjetska vlada ne more prevzeti odgovornosti za imperialistično politiko Zveze narodov.

Nato je govoril Stalin o ruskih razmerah in med drugim dejal:

Sovjetska vlada ne more dopustiti, da bi se v Rusiji organizirala socialna demokratska stranka, ker hoče ta stranka obnoviti kapitalizem in odpraviti diktaturo proletariata. Tega pa stranka ne more dopustiti.

Svoboda tiska je nemogoča, dokler obstoji v Rusiji diktatura proletariata. Če so bili zaprti menševiki, je to naravna posledica oktobrske revolucije, ki je uničila stranko menševikov samo tako ko stranko soc. revolucionarjev.

Če smo jih mogli vreči, zakaj jih ne bi tudi zaprli, ko so pa oni odkrito prestopili na polje buržujske protirevolucije.

Stalin ne veruje, da bi se mogla III. internacionala združiti z drugo.

Na koncu je dejal še Stalin, da se razvijajo v Evropi dogodki, ki dokazujejo, da je prišel kapitalizem v težko krizo.

Glede opozicije pa je dejal Stalin, da so njene sile neznatne in da ne pomeni nobene nevarnosti za vlado.

Piseclovo dopisnik, ki se je udeležil proslave revolucije v Moskvi pa pravi o boju opozicije proti vladi to-le:

Proslava revolucije se je izvršila v Moskvi s silnim pompom. Ker je Stalin slab govornik, je govoril mesto njega Buharin. Višek proslave je bila parada vojske, ki ji je vodil Vorosilov.

Najprej so korakali vojaki s šlemi, za njim policija na konjih in potem kazaki v svojih starih uniformah.

Po vojski je bil prevod delavcev in je trajal spreved celih 9 ur. V sprevedu so nosili tudi razne karikature, zlasti Mussolinija in Chamberlaina.

Popoldne in na večer je prišlo do burnih incidentov vsled nastopa opozicije. Voditelj opozicije Muralov je na nekem uličnem vogalu pričel kričati: Živio Trocki! Množica pa je na to odgovorila: Dol z židi! Prešlo je do pretepa in policija je morala intervenirati ter je aretirala opozicionalce.

la oredje režima, ki je sovražen diktaturi proletariata.

Izključitev se je nato morala izvršiti.

Utis v Rusiji.

Vest o izključitvi Trockega in Zinovjeva je napravila seveda v Rusiji velikanski utis. Zlasti silen je bil utis med ostalimi borci revolucije. Ravno sedaj predvajajo po vseh moskovskih kino-gledališčih film o revoluciji in v filmu igra Trocki posebno odlično ulogo. Sedaj pa ta izključitev. Ali obenem je izključitev tudi preplašila ljudi, ki vidijo, da je strankina moč brezkompromisna in močna, da se upa udariti tudi po Trockem. Velik del javnosti je izključitev tudi pričakoval, ker nasprotja so bila že tako ostra, da bi moralo priti do popolnega razkola v komunistični stranki, če bi vodstvo še nadalje trpelo agitacijo Trockega in Zinovjeva.

In spoznanje, da preti zmaga protirevolucije, da mora pasti diktatura proletariata, če ne bo stranka disciplinirana, je bil glavni argument, da je bila izključitev izrečena in da jo bo večina stranke tudi sprejela.

Nadaljne posledice razpade centralne komisije

so, da je moral poštini minister Smirnov odstopiti, ker je obtožen, da je izdajal Trockemu uradne tajnosti. Trocki sam bo moral položiti svoje mesto kot predsednik glavnega koncesijskega odbora, katero funkcijo pa je dejansko že izvrševal podpredsednik odbora. Kamenjev bo moral demisionirati kot sovjetski veleposlanik v Rimu, Rakovski pa bo moral izstopiti iz sveta narodnega komisariata za zunanje zadeve.

Da je zmagal Stalin v centralnem odboru na vsej črti, se ni čuditi, ker predsednik odbora je Kavkazu Odzenikidze, rojak Stalina.

Sovjetski teror bo sedaj z novo silo oživel, samo da ga bodo sedaj občutili za sprejembo oni, ki so ga pomagali postaviti. Tudi sovjetska revolucija zahteva glavo svoje-ga Dantonja.

Trocki je sedel v družbi Preobraženskega in Kamenjeva na nekem balkonu in pričel govoriti. »Tri stvari so«, je dejal Trocki, ki vladajo danes v Rusiji. To so bogati kmetje, birokrati in »nep-manj«. In te je treba vreči! Pribljuje se čas temudora in Stalina čeka usoda Robespierrea.

Tedaj je nastalo silno valovanje v množici in policija je udrila v hišo, na balkon katere je govoril Trocki. Policija je obenem obkrožila ves del mesta, v katerem je bila ta hiša in pričela aretirati vse opozicionalce, razven Trockega in njegovega najbližjega štaba. Trocki se je nato moral umakniti z balkona.

Slični incidenti so se dogodili tudi v drugih ulicah. Še težji incidenti pa so se pripetili v Leningradu, kjer sta vodila opozicijo Zinovjev in Radek. Govori se tudi, da so se pripetili številni nemiri tudi na deželi. Vsled nastopa opozicije so morale biti proslave skrajšane. Policija je nastopala s brezobzirno odločnostjo. Ječe so prenapolnjene in vlada zopet silovit teror. Vse se sprašuje, kako bodo Trocki, Zinovjev, Kamenjev in Radek odgovorili na Stalinov brezobziren nastop.

Poročevalcu tržaškega lista je dejal neki komunistični politik, da

TROCKEGA NI MOGOČE ZAPRETI, TEMVEČ SAMO USTRELITI.

Brez dvoma je, da pripravljajo Trocki in njegovi tovariši tajno protirevolucijo, toda Stalinov pritisk je vsa kdan močnejši. Vsak dan javlja centralna kontrolna komisija nove izključitve iz stranke opozicijskih voditeljev. Vsak dan odkriva policija nove tajne zarote v Moskvi in drugih mestih. Mnogi mislijo, da bo Trocki po izključitvi iz stranke še bolj nevaren, ker bo tedaj stopil v odkrit boj. Vsi mislijo, da Trocki ne more odnehati in to ne samo vsled svojega temperamenta, temveč tudi vsled svojega prestiža med narodom.

Stalin pa se čuti močnega, ker ima za seboj večino stranke, ves uradniški aparat, policijo in vojsko. Stalin je mnenja, da je našel Trockijev program dober odmev v javnosti in zato je pričel sam izvajati ta program. Kako se bo boj med opozicijo in vladno večino končal, še ni mogoče reči, vendar pa je jasno, da bo od tega boja komunistična

stranka zelo oslabiljena in da se bo tudi komunistična revolucija razvijala po istih zakonih kakor so se razvijale dosedaj še vse revolucije.

Še vedno drži, kar je dejal Ben Akiba, da ni na svetu nič novega.

Govor Marxa in Stresemanna.

Na nemškem poslanstvu na Dunaju sta sprejela dr. Marx in dr. Stresemann nemško kolonijo ter imela pri tej priliki dva pomembna govora.

Dr. Marx je med drugim dejal:

Mi v Avstriji in Nemčiji smo prišli v zadnjih letih naprej. V veselje nam je priti na Dunaj, da z dejanji dokažemo svojo ljubezen do avstrijskega naroda. Prišli smo na Dunaj kot zvesti prijatelji k zvestim prijateljem in srčna zadeva nam je, da smo z Nemci v Avstriji v najbližjem stiku.

Cepprav nimamo močne vojske, predstavljamo vendar silo na svetu, toda vedei moramo, kaj hočemo in biti si moramo edini.

Kakor vi, tako imamo tudi mi utis, da se na Dunaju ne nahajamo izven svoje domovine.

Nobenega pesimizma ne moremo trpeti. Nemški narod ima veliko nalogo v zgodovini, ker ni zastoj postavljen v srednjem Evropo. Po mojem trdnem prepričanju niso vojske več času primerne, ker stojimo na pragu novega kulturnega razvoja. V tej dobi bo igral nemški narod čisto posebno uplívno ulogo in ker je tako na Dunaju ko v rajhu stara kultura, ki jo moramo oddajati drugim narodom.

Vsak mora na svojem mestu delovati in prišli bomo naprej.

Stresemann je najprej govoril o komentarjih ki jih je povzročila njegova pot na Dunaj. Dejaj je, da ni nič čudnega, če je prišel na Dunaj, veliko preje je čudno, da je prišel šele po treh in pol letih. Treba vendar upoštevati, da je Nemčija sosed Avstrije, da veže obe deželi ista kulturna skupnost in da ju je še prav posebno združila povojna nadloga.

Smešno je govoriti, da je pot na Dunaj odgovor na francosko-jugoslovanski pakt. Govore dalje, da postopoma uvajamo priključitev, ker smo odpravili dolžnost vizuma za potovanje iz Avstrije v Nemčijo. Po mojem mnenju pa je treba sploh vse vizume odpraviti, ker so sama ovira. Pa tudi izenačenju kazenskega zakona se ne sme nihče upirati, kdor je za skupnost narodov in za njeno izvedbo tudi v praktičnem življenju.

Nato je govoril Stresemann o obeh zadnjih govorih Baldwina in Brianda in jih vzel z zadoščenjem in veseljem na znanje. Glasno je razbiti nezaupanje med narodi in potem je politika Locarna mogoča. Ogromna večina nemškega naroda je za mir in ves nemški narod je prepričan, da bi zagrešil zločin tisti, ki bi dal tudi v najmanjši meri novot, da bi se ponovila velika svetovna katastrofa.

Dr. Stresemann je nato omenil včerajšnji govor dr. Seippla in se spominjal glavnih poudarkov težko. Ostro je grajal, da so uradniki slabo plačani in da so prišli skoro na beraško palico oni, ki so največ storili za napredek naroda. Vendar pa se je treba tudi zavedati, da obnova države napreduje in da je ta napredek mogoč le v miru.

Glede reparacijskih obveznosti Nemčije je izjavil dr. Stresemann, da bo Nemčija vsem svojim obveznostim zadostila.

Ostro se je nato izjavil proti nadaljni zasedbi nemškega ozemlja s strani zavezniških čet in se izjavil za razsodišča in razoroževanje, kar daje edino sigurnost narodom pred vojno.

Važnejši od vseh paragrafov pa je duh, ki vlada med narodi. Tudi na gospodarskem polju hočemo odstraniti posledice vojne in zato delujemo za gospodarsko zblizanje narodov. Z raznimi narodi na vzhodu stojimo pred takimi problemi in če je odvisno samo od naše dobre volje, bodo vsi ti problemi ugodno rešeni.

Locarno je bilo v nevarnosti, da bi veljalo kot misel državljanov, ki nimajo za seboj svojega naroda. Danes te nevarnosti ni, ker danes je Locarno simbol za vse narode, ki hočejo napredek kulture in blouevstva.

Politične vesti.

Delo na proračunu je sedaj najvažnejše delo vlade in temu delu je bila posvečena tudi zadnja seja ministrskega sveta, katere se je udeležil tudi kralj. Prvič po vojni se je zgodilo, da je kralj osebno prišel na sejo ministrskega sveta v predsedstvo vlade, ker preje so se vršile vse seje ministrskega sveta pod kraljevim predsedstvom le na dvoru. Seja je bila zato izredne važnosti. Šlo je za to, da se najde zdrav kompromis med stališčem finančnega ministra in resornimi ministri. Finančni minister hoče, da proračun ne bi znašal niti 10 milijard in da bi bil kolikor mogoče nizek, resorni ministri pa hočejo, da dobe za svoja ministrstva čim več denarja, ker le z denarjem je mogoče delati. Splošni proračun (za upravo, osebne in materialne izdatke) znaša okoli 7 milijard, dečim proračun za ostala ministrstva (pošte, žume in rude, itd.) še ni določen. Zeleniški minister zahteva za zgradbo novih prog 1 milijardo, finančni minister pa je mnenja, da je ta izdatke mogoč le s posebnim posojilom, da pa zanj ne more biti kritja v proračunu. Vojni minister zahteva povečanje svojega rednega proračuna za 200 milijonov. Kakor se zbiruje so bila vsa ta nasprotja rešena na ta način, da se najame veliko investicijsko posojilo. — To nasprotje med finančnim in resornimi ministri je čisto naravno in se pojavlja ob določitvi vsakega proračuna. Samo žalosten dokaz bi bil, da ministri nimajo ambicije, če bi šlo vse gladko. Govorili zaradi tega o kakih krizih vlade pa je smešno. In dogodki bodo to dokazali.

— Gospod Radić je hud na svoje študente. Pri volitvah v zagrebško podporno akademsko društvo so šli radićevski študenti s hrvatskimi strankami proti samostojnim demokratom in orjunašem. G. Radić je vsled tega silno hud in v »Narodnem Valcu« je napisal na naslov svojih študentov cel uvodnik, v katerem pravi, da je akademška omladina mnogo let še za seljaškim narodom. On, gospod Radić je vendar še pred kratkim govoril študentom o zblizanju HSS s samostojnimi demokrati in radićevski študenti bi to zblizanje že lahko razumeli. Sploh pa v Jugoslovanskem bloku ni imel prve besede Pribičević, temveč orjunaši, ki jih je naglaj njih vodja Leontić, ki ni pristaša Pribičevića. (Kar pa ni res. Op. ured.). Zaradi te nepokorščine radićevskih študentov bo Radić sedaj akademsko podružnico HSS razpustil. Če ne bodo študenti s tem zadovoljni, pa naj ostanejo v finem društvu »klerikalne teme, fercialske in frankovske gluposti ter komunistične meglivosti in preiravanosti.« — Ves spor je kljub mnogim komičnim potezom zelo značilen. Ze to, da kademiki zveze HSS s SDS ne razumejo, temveč jo razumevajo samo radićevski kmetje, dokazuje, da nova seljaška demokracija ni na bogzna kako trdnih nogah. Po vsej priliki pa zveze z batinašmi ne razumejo tudi mnogi kmetje in menda ni več daleč čas, ko bo celo Radić spoznal, kako sijajno je izbral Pribičević njegovo politično lahkovernost. Še bo glava bolela g. Radića.

— Nove akcije makedonstvujočih. V zadnjem času se je posrečilo zopet nekaterim trojkom priti na naše ozemlje. Namen teh trojk je, da z atentati preprečijo proces proti makedonskim revolucionarjem, ki se je te dni že pričel v Skoplju. Na drugi strani akcija makedonstvujočih z lažnimi poročili o procesu v Skoplju prepričati evropsko javno mnenje, da tu ne gre za nobeno špijsko afero, temveč le za nasilje srbske vlade. — Policija je te dni konfiscirala dve denarni nošljiki po 10 in 12 tisoč dinarjev, ki so bile poslale iz Sofije za obtožene iz skopljskega procesa.

— Mussolinijev list o paktnu s Francijo. »Popolo d'Italia« piše v uvodniku med drugim tudi to-le: Dokumenti govore o prijetelstvu in arbitraži. Toda resnica je tudi, da tu pa tam potuje kak francoski maršal v razne prestolnice inšpiciraj, Resnica je, da je pakt dejansko obstojal že pred podpisom, pravzaprav že od prvega dne francosko-srbskega sporazuma na Krfu proti italijanskim zahtev na Jadran pa do poskusa, da se avstrijski brodogoj odstopi Jugoslaviji in do pariške kampanje proti Italiji zaradi albanskega vprašanja. Francoska je vedno nastopala kot zaščitnica Jugoslavije. — Da bi dosegli dobre sosedne odnose z Jugoslavijo, smo dovolili koncesijo za koncesijo, od Rappalla pa do Sante Margherite in Nettuna in evakuirali prvo, drugo in tretjo dalmatinsko cono, ki so po londonskem paktnu pripadale nam. Toda Beograd, ki je izkoristil dobro voljo Italije je odbil ratifikacijo Nettunskih konvencij. — In tako smo prišli po lepem cinizmu tako daleč, kakor da delamo mi krivico Italiji. Ubogi preganjani Italiji!

— Nansen obtožuje Zvezo narodov. Fritjof Nansen je ravnokar izdal knjigo »Skozi Armenijo«. Knjiga je poročilo ekspedicije, ki jo je povzel Nansen kot komisar Zveze narodov v dolino Sardarabad v Armeniji, da pripravi vsa tehnična dela, da bi postala ta dolina zopet plodovita. Predvsem naj bi se zgodilo z umetnimi kanali. 50.000 Armencev, ki so danes brez domačije, bi se potem naselilo v tej dolini. Da bi se ves ta načrt mogel izpeljati, je preiskava dokazala. Konec Nansenove knjige je težka obsodba Zveze narodov. Nansen pravi, da je imela vsa ekspedicija Zveze narodov samo ta namen, da bi onemogočila učinkovito pomoč od drugod. Zveza narodov in evropski državniki nimajo seveda nobenega interesa do dežele, v kateri ni niti petrolejskih vrelcev niti zlate rude. Gorje armenskemu ljudstvu, ki je bilo potegneno v evropsko politiko. Mnogo bolje bi bilo za Armence, če ne bi njihovo ime nikdar ne imenoval noben evropski diplomat. Toda vseeno armenski narod še upa in čaka dalje na pomoč. Ali jo bo dočkal?

Na Obregonu, vladnega predsedniškega kandidata je bil izvršen bombni atentat in sicer je bila vržena bomba proti njegovemu avtomobilu. Obregon sam je ostal neranjen, dočim sta bile dve osebi iz njegovega spremstva ubite. Eden atentatorjev je bil prijet. Obregon je ostal ves čas miren in je odšel nato gledat bikoborbo.

NAROD SAM MORA PLAČEVATI POTUJEVANJE.

Ne zadosti, da skuša italijanska vlada z vsemi sredstvi doseči potujčenje našega naroda, šla je v zadnjem času še korak dalje in sedaj morajo tudi občine prispevati k stroškom potujčevanja. Vse občine so seveda v rokah Italijanov, ker pravico izvolitve županov so naši ljudje že davno izgubili. Danes odločuje v občini le od italijanske vlade imenovani podesita in kako ta odločuje, par primerov:

Na seji upravnega odbora goriške pokrajine (nekak naš oblastni odbor) z dne 10. t. m. so bile brez pridržka med drugim odobrene te zadeve:

Prispevek občin Vrabče, Podkraj, Rihenberg, Ozeljan in Šmarje za letalo »Senta Gorizia«.

Prispevek občin Črnice, Gojače, Dornberg, Sela, Vrtovin in Voščice za romanje slovenskih dopolavoristov v Rim.

Prispevek občine Vrtojbe za ustanovitev Balile.

Prispevek občin Lože in Goče za potovanje enega dopolavorista v Rim.

Sami izdatki za potujčevanje, ki jih mora plačevati narod sam!

Stisnite pesti, ker to je edin mogoč komentar.

Poravnajte naročnino!

ki naj pokaže, da znamo ceniti vsako delo, ki stremi za tem, da se naši lepi kraji odpro na široko tujskemu prometu. Torej v nedeljo na svidenje na Kofcah.

Prosveta.

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama:

Začetek ob 20. uri zvečer:

17. novembra, četrtek: zaprto.
18. novembra, petek: »Dva bregovca, Red B.
19. novembra, sobota: »Medeja«, Red C.

Opera:

17. novembra, četrtek: zaprto.
18. novembra, petek: »Traviata«, Red D.
19. novembra, sobota: »Bajadera«, opereta.
Izven.

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru.

Sreda, 16. novembra ob 20. uri »Igra s smrtjo«, ab. B. Premijera.

Repertoar Narodnega gledališča v Mariboru.

Četrtek, 17. novembra ob 20. uri »Traviata«. Ab. D. Kuponi.

Petek, 18. novembra. Zaprto.

Plesni večer gđ. Erne Kovačeve v Celju.

Prvi nastop se je gđ. Erni Kovačevi izredno posrečil. Jasno je, da je imela na našo plosalko največji vpliv Dalcroze-šola. Že takoj po prvi točki sporeda je bil aplavz tako spontan, da si bil prepričan, da se ji je posrečilo ustvariti vez s publiko. Posebno v nekaterih točkah sporeda (Pravljica, Chanson triste, Sanjarenje) je njen ples izredno imponiral. — G. Modic se je v sceneriji omejil le na svilobne efekte, v čemer mu gre, upoštevajoč nezadostne priprave na našem odru, vse priznanje, posebno pri nekaterih plesih (pravljica, chanson triste). — Če se je že reklo, da bo med odmore igrala godba, bi naj igrala izbranojšo komado in ne šlagerjev, ki že presedajo. V bodoče se naj izbere za godbo boljši repertoar. — Obisk je bil še precej zadovoljiv in če upoštevamo, da je bil to njen prvi nastop, moremo sklepati, da bodo naslednji plesi, ki jih bo gđ. Erna Kovačeva še priredila, vzbudili še več zanimanja. R. M.

AFERA BLUMENSTEIN.

Za 30 milijonov rent zaplenjenih.

Kot poročajo iz Pariza, reprezentirajo doslej zaplenjene rente vrednost okoli 30 milijonov frankov. Od te vsote odpade nad 10 milijonov na Blumensteina, ki še vedno trdovratno taji ter zatrjuje svojo nedolžnost. Lopov trdi, da je operiral popolnoma rečno. Preiskava ugotavlja frenetno številke polvorjenih in v Parizu v izplačilo prezenfiranih. Pričakovati je še nadaljnjih aretacij.

Vlom v pisarno preiskovalnega sodnika. V noči od ponedeljka na torek so skušali neznani individui v pisarno preisko-

valnega sodnika, kateremu je poverjena afera Blumenstein. V pisarni se nahajajo tekom zadnjih dni zaplenjeni falzifikati v skupni vrednosti 60 milijonov frankov.

Storilec je pregnala straža. Dasi so bili zalvorjeni takoj vsi izhodi, se pa straži ni posrečilo, da bi bila zločince aretirala.

Madjarska lista žigosanih obligacij.

Madjarski poslanik v Parizu, baron Kóranyi je podal pričo trditve »Prager Presse«, da je bila goljufija z obligacijami omogočena s tem, da posamezne države niso vložile nikakih listov o obligacijah, sledečo izjavo: Madjarska je edina država, ki je vložila o žigosanih obligacijah in o leta 1924 deponiranih obligacijah listo. Druge države sploh niso vložile nobenih seznamov o številkah, temveč samo seznam o vrednosti. Vsled tega je sedaj težko ugotoviti, če se nahaja ta ali ona obligacija, ki je prijavljena kot izgubljena, v posesti kake druge države.

Vsled tega je zahteval madjarski poslanik, da naj se primorajo tudi ostale nasledstvene države, da predložijo natančen seznam števk.

Interpelacija v madjarskem parlamentu.

Iz Budimpešte poročajo: Poslanec Evgen Gal je interpeliral madjarskega finančnega ministra v zadevi falzificiranja madjarskih obligacij. Zahteval je od ministra, da naj natančno navede, kdaj je bil informiran o falzificiranju obligacij in da naj izjavi, če je ukrenil vse potrebno, da obvaruje madjarski državni erar škode.

PODROBNOSTI O EKSPLOZIJSKI KATASTROFI V PITTSBURGU.

Eksplodizija gazometra v Pittsburgu je ena največjih katastrof, ki so se pripetile v zadnjem času v Ameriki. V kolikor je doslej ugotovljeno, je zahtevala 28 človeških žrtv, 17 oseb pogrešajo, 500 jih leži težje ali lažje ranjenih v bolnišnicah. Okoli 5000 oseb je brez strehe. Cel mestni okraj je izginil s površine zemlje. Na obsežnem prostoru divjajo še vedno požari, ki jih gasilci spričo pomanjkanja vode ne morejo pogasiti. Del uničenega mestnega okraja je pod vodo, ker so popokale vodovodne cevi, vsled česar gasilci ne morejo priti ponesrečencem na pomoč.

Eksplodizija je povzročila iskra, ki je skočila v plin medtem ko so delavci gazometer popravljali, prepričani, da je prazen. Učinek je bil strašen. Strop glavnega tanka je viglo več sto metrov visoko v zrak. Ogromni tank je zletel žareč in šireč vsepovsodi silno vročino preko bližnjih hiš, ki jih je vžgal. Končno je v zraku eksplodiral. Na hiše so padali razbeljeni drobci in plameni.

Zemlja se je stresla. Železni drobci so ubili in ranili mnogo ljudi. Kor se pripetila katastrofa med delavnim časom, so bile namreč vse ceste polne ljudi. Zračni pritisk je dvignil ljudi v zrak. Okoli plinarne je bilo več tovarn, ki so popolnoma porušene. Še celo v oddaljenejših mestnih okrajih so se zamažale hiše kot ob močnem potresu. Gazometer je bil največji svoje vrste na svetu.

Gospodarstvo.

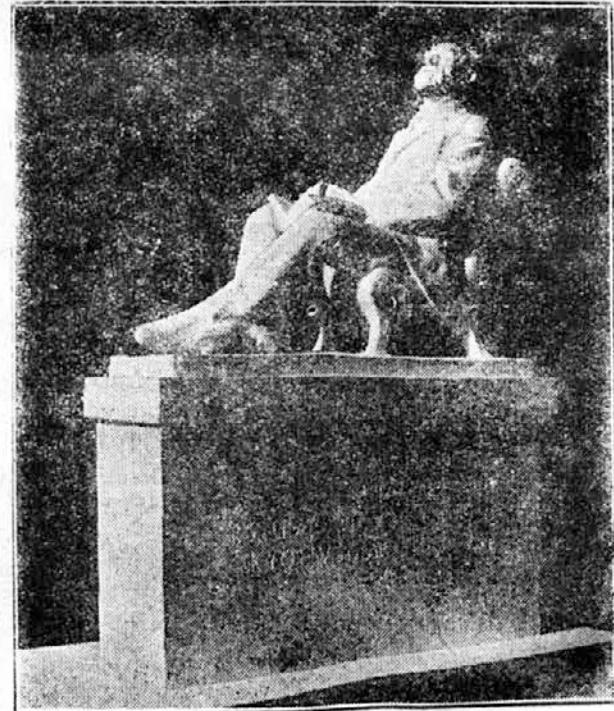
BORZE

dne 16. novembra 1927.

Devize in valute.

Ljubljana. Berlin 13.545 — 13.575 (13.56), Curih 1094 — 1097 (1095.5), Dunaj 8.00 — 8.03 (8.015), London 0 — 276.85, Newyork 0 — 56.75, Pariz 223.25 — 225.25 (224.25), Praga 168.05 — 168.85 (168.45), Trst 307.5 — 309.5 (308.5).

Zagreb. Dunaj 8.00 — 8.03, Berlin 13.545 — 13.575, London 276.45 — 277.25, Newyork 56.65 — 56.85, Praga 168.05 — 168.85, Trst 308.1 — 310.1, Curih 1095 — 1097.

Načrt spomenika znamenitemu francoskemu slavistu Denisu, ki je bil tudi velik prijatelj našega naroda. Spomenik je izdelal češkoslovaški kipar Dvořák in ga bodo postavili na Mali Strani v Pragi.

Ilya Brenburg:

84

Ljubezen Jeanne-e Ney.

(iz ruščine prevedel S. L.)

Andrej je še vedno molčal. Andrej je kolebal. Bil je že prav blizu misli, da naj imenuje Jeanneo. Zdaj je dobro vedel, da se preiskovalni sodnik z njim ne šali in da govori proti njemu cela kopica dokazov, ki jih je nekdo tako strahovito rafinirano zbral, ali pa so se slučajno sešli. Zanimavati, molčati — to se pravi indirektno potrjevati svojo krivdo. Če pove, da je bil kritično noč z Jeanneo v hotelu Odessa, bo to tehten odgovor, ki bo na mah podrl vse dokaze. Bil je že pripravljen, da to pove. Isti hip je pa že pomislil: to ne bo pomagalo, marveč bo samo njo pogubilo. Sodnik ves čas peri na neko soudeleženko. Kakor hitro jo Andrej imenuje, jo bodo aretirali. Če že ne verjame meni, kako naj verjame njej? Resničnost najinih izpovedb ne more pa nihče potrditi. Na stopnjicah je bilo temno, izkazil ni nihče zahteval. In koliko parov se v eni sami noči zvrsti v takem hotelu! Ne, s tem bo Jeanneo samo zapletel v to mrežo in tako izdal svojo ljubezen. In ta gospod se bo umazano smehljaj, ko ga bo sprasel o noči v hotelu. Ko je Andrej vse to

premisli, je trdno odgovoril:

— Ne, tega vam ne povem.

— Nočete priznati. Zal mi vas je, iskreno mi vas je žal. Pomislite, da se bo stvar končala z nekoliko leti ječe, če ste odkriti. Vi ste še mladi in boste lahko popravili svoje zmote. Živeli boste. Če pa vztrajate v svoji zakrknjenosti, vam pa lahko naprej povem, da vam grozi giljotina.

Andrej se je zdrnil. V hipu se je spomnil na svojo pot v Grasse, na težke sanje in na ščemečo bolečino v vratu. Postalo mu je v duši strašno. Smrti se ni nikdar bal, tudi takrat ne, ko je v kozaški šupi čakal, kdaj stopi pred cevi. Takrat je imel pred seboj ljudi. Tukaj je pa padel v kolesje neke strasne, nerazumljive mašine. Ne civilist, ki ga je aretirali, ne žandar in tudi ne ta elegantni preiskovalni sodnik, ki ga zaslišuje, vsi ti niso za hip začutili proti njemu kako sovraštvo ali zlobo. Vsi so samo izpolnjevali neko oddaljeno tujo voljo. Delovali so ko stroj. S strojem je pa vsak pogovor izključen. Stroj brezčutno opravlja svoje delo. Andreja je hipoma postalo strah. Njegove oči so se zamaknile in v hipu zgubile svojo barvo.

Duševo stanje obdolženca je prehajalo na gospoda Renona, ki je začutil gnus. Ta človek

je mirno prerezal svoji žrtvi vrat, zdaj pa drhti, če samo ališči besedo »giljotina«. Tedaj je sodnik spremenil glas in poveljuje krikniti:

— Govorite vendar! Dovolj mi je vaše igre!

— Lahko vam rečem samo to, da sem nedolžen.

Če bi gospod Renon ne bil tako globoko prepričan, da pozna vse življenje, bi ga te besede mogoče zganile. V besedah so intonacije, ki si jih ne more prisvojiti niti najizkušenejši igralec. V Andrejevih besedah je zadrtelo nekaj, kar bi najbolj vnetega preiskovalnega sodnika v najhujših rusijskih rovtah postavilo v dvome. Gospod Renon je pa poznal vse besede na svetu in besede ga niso več zanimale. Če bi le pogledal na Andreja, bi mu otročje razumevanje njegovih oči povedalo več, ko pa cele strani zagovora. Gospod Renon je pa človeške oči preziral in je rajše gledal na rožnato žerjavico tleče cigare, podobno malini. Andreja ni niti pogledal in je suho rekel:

— Nimam časa. Če mi ne boste takoj odgovarjali na vsa moja vprašanja, vas pošljem v celico nazaj. Zadnjič vam predlagam, da mi vse razodene.

In spet sta oba umolknila. Gospod Renon je videl, kako dogoreva cigara in kako se belkasti pepel posiplje na mizo. Gospod Renon je tudi videl, kako se pogablja glock. In je zazehaval. Vse to je on vedel že vnaprej.

Andrej je že napravil sklep. Govoril ne bo. Kljub temu je pa rekel:

— Dobro. Povedal vam bom nekaj, kar bo takoj potrdilo mojo nevedeleženost pri zločinu, ki se me ga dolži. Jaz sem komunist in kakor vam je gotovo znano se mi z ropom ne pečemo.

Sodnik se je kar nasmehnil. No, to je pa že prenaivno! Kako si pa ta morilec predstavlja gospoda Renona?

— Ni mi razumljivo, kaj vi s tem nameravate. Vaše politično prepričanje me ne zanima. Jaz mislim, da so tako royalisti, kakor komunisti lahko morilec in ostanejo samo morilec in roparji. Prav resno vam predlagam, da opustite to kombinacijo.

— Jaz vam ne govorim o svojem prepričanju. Pečal sem se z nelegalnimi posli.

— S kakšnimi? S kom skupaj? Kdo je v dil?

— Sami veste, da vam na vaša vprašanja ne morem odgovoriti.

Carlinsko posredniški in špadijski bureau

»GROM«

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41
Naslov brzojavkam: »GROM«. Telefon 2454.

Podružnice: Maribor, Jesenice, Rakek.

Obavljajo vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulantnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. E. za ekspresno pošiljke.

VINOCET

tovarna vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

Zahlevajte ponudbo. Telefon št. 2389.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

→ Plovna Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadst.

TISKARNA »MERKUR«

GREGORČICEVA ULICA ŠTEV. 23

TELEFON ŠTEV. 2552.

iskarsko stroko spadajoča dela

Radi pomanjkanja prostora se **proda še nova moderna črno politirana jedilnica** iz trdega lesa. — Naslov v upravi lista.

Premog - čebin
Wolfova 1/II - Telef 2084

Kupi se
Planinski Vestnik št. 1. XVIII. letnik 1912. — Ponuditi v upravi lista

Sirite »Narodni Dnevnik«.

MALI OGLASI.
Za vsako besedo se plača 50 par. Za debelo tiskano pa Din 1.—.

Gospodična
vešča vseh pisarniških del in službe. Gre tudi eden do dva meseca brezplačno. Cenjene ponudbe prosim na upravo lista pod »Marljivac«.